

BUDAPEST XIV. KERÜLETI JÓKAI MÓR ÁLTALÁNOS ISKOLA

1145 Budapest, Erzsébet királyné útja 35-37.

Igazgató: Hudu Mariann

Telefon: 467-0918, 467-0919, OM azonosítója: 035048

e-mail: igazgato.jokai14@gmail.com

jokaisuli14.gazdasagi@gmail.com

www.jokailapja.hu

HATÁRTALANUL ERDÉLYBEN - 2025. április 1-7.

Közel 40 érdeklődő diákkal és 4 - bátor és vidám - pedagógussal indultunk útnak 2025. április 1-jén, hogy 2025-ben is a Határtalanul program keretében felfedezzük Erdélyt.

Hetedikeseink előkészítő foglalkozásokon, balesetvédelmi oktatásokon vettek részt, és ellátogattak a Magyarság Házába is, ahol egy rendhagyó óra keretében készültek fel az útra. Szeptemberben elutaztunk Várpalotára, a Trianon Múzeumba is. Ott megismerkedtünk a trianoni országvesztés gazdag és megrázó tárgyi, és szellemi hagyatékával. Nagy sikere volt az Barangoló digitális tartalomtárnak, amit több alkalommal is használtunk a felkészüléskor.

Április 1-jén a kora reggeli indulás után az első megállónk a magyar határtól mindössze 70 km-re található **Arad** volt. A „Megbékélés Partkjában” megtekintettük Zala György híres alkotását, és beszélgettünk a megbékélés és a harmónia fontosságáról.

Továbbutazva már messziről feltűnt „magos **Déva vára**”. A várhegy alatt várt már bennünket Terebesi Róbert, az idegenvezetőnk. Őt kísérő pedagógusaink már ismerték, a tavalyi iskolatársainknak is ő mutatta be Erdélyt. Ahogy tavaly, idén mi sem használtuk a felvonót, helyette gyalogosan közelítettük meg a várat. Korábban az autóbuszban már átismételtük a híres balladát, Robi pedig megismertette a történetét, és beszélt az unitárius vallás kialakulásáról is.

Mi már rendesen elfáradtunk, de a napi programnak még nem volt vége. Rövid utazás után tűnt fel **Vajdahunyad**, és természetesen a vár. Érdeklődve sétáltunk az „ősi fészekben”. Voltak akik Franciskát, és voltak, akik Koppányt keresték 😊. Őket nem találtuk meg, de a kutat igen. A kút különlegessége a rajra látható felirat amelyet a rabok közül az egyik vésett a kútra. A felirat az érzelmesebb legendák szerint így szól: „Vizetek van, de szívetek nincs!”, de a hivatalos fordítás szerint valójában azt jelenti az írás, hogy: „Hasan írta ezt, aki a gyauroknál raboskodik a templom melletti várban”.

Késő este értünk **Csernakeresztúrra**, ahol nagyon kedves bukovinai székely családoknál volt a szállásunk, vacsoránk.

Kirándulásunk második napján székelyes reggeli után indultunk útnak.

Az első megállóhelyen nemcsak a busz állt meg velünk, hanem az idő is. A **Kerci kolostort** 1202-ben alapították, a ciszterci rend legkeletibb kolostora volt. A helyi evangélikus lelkész mutatta be az apátság történetét. Zsolt bácsi megszólaltatta a több száz éves orgonát, együtt énekeltünk a kissé hideg templomban.

Következett **Nagyszeben**. Itt található a Hazugok hídja, Románia legrégebbi öntöttvas hídja, amelyet 1859-ben szereltek fel egy fahíd helyére. Megismertük a történelmi város történelmét, fontos tereit, nevezetes épületeit, templomait és jellegzetes magyar helyeit. És mivel nemcsak tudományokból él az ember, ezért szabadidőben megtaláltuk a helyi gyorséttermet is.

A következő megállóhelyünk **Brassó** volt. A belváros könnyen bejárható gyalog is. Az egyik legismertebb látnivaló a koronavárosban a Fekete templom, ezt természetesen mi is megtekintettük. A legendák szerint a Fekete templom neve onnan ered, hogy a homokkőből készült falai a koromtól fekete színűek lettek. A második napon szállásunk **Felsőcsernátonban** volt, a Malomkertben.

Fáradtságot nem érezve indultunk neki a harmadik napunknak. **Csernátonban** a Haszmann Pál Múzeumban kezdtük a programot. Az alapító unokája fogadott bennünket, ő mutatta be a skanzen történetét. A rengeteg látnivaló, az áttelepített székely házak, kapuk, bútorkészítések, a mezőgazdasági gépek és szerszámok, a rádiók mellett talán a Trabantok maradtak meg legjobban az emlékezetünkben.

Majd **Szászhermány** következett, és az 1421-ben épített gótikus erődtemplom. Megmáztuk a tornyot, és kicsit remegett a lábunk, hogy mi lesz akkor, ha mellettünk szólal meg a déli harangszó.

A látogatás után elindultunk Csíkszereda felé. Rövid utazás után érkeztünk meg a **Szent Anna-tó**hoz. A tó mellett áll egy kis romantikus kápolna – a Szent Anna-kápolna. A környék katolikusai számára a mai napig jelentős zarándokhely, itt rendezik meg minden év július végén az Anna-napi búcsút. A **Mohos-tőzezláp** európai szinten is természeti ritkaság. Érdekes növényeket ismerhettünk meg:

- a tőzegrozsmaringot (Gyönyörű, lampionszerű kis virágai nem is sejtetik, hogy a növény minden része halálosan mérgező. A KGB emberei állítólag ennek a növénynek a mérgét használták a hírhedtté vált „esernyős trükk” alkalmazásakor.) és a
- mármorkát (Elfogyasztva hallucinogén tünetek jelentkezhetnek, azaz „mármoros” állapotba kerülhetünk. A másik tünet, a heveny hasmenés alattomosan, csak ezután jelentkezik).

Ismét egy fárasztó, de élményekkel gazdag nap után foglaltuk el a szállásunkat, most már Csíksomortánban.

Csíksomlyón kezdtük a negyedik napot. Felmáztunk a nyeregbe, majd a „Barátok feredőjében” pihentünk meg. A kegytemplomban ismét megszólaltattuk az orgonát, himnuszainkat énekeltük el. Biztos, hogy meghatóra sikerült az előadásunk, mert a zarándokok szemében könnycseppeket láttunk.

Madéfálván fejet hajtottunk az emlékműnél. Megismerkedtünk a falu véres történetével, elborzadtunk attól, ami 1764. január 7-én zajlott a településen.

A Csíki-falvak (Madaras, hol a pap is fazekas, Rákos, Csíkszentdomokos - Márton Áron szülőfaluja) után érkeztünk meg **Gyergyóba**, és indultunk tovább a **Békás-szoros** és a **Gyilkos-tó** meghódítására. A szoros nevét az azonos nevű Békás patakról kapta, amely felelős a szoros kialakításáért. A folyó mellékvizei mind vadregényes, mesés szép szurdokokat vájtak a mészkőbe. A szurdok részei: a Pokol kapuja, a Pokol tornáca, és a Pokol torka. Utunk magas sziklák közt vezetett, melynek a hegyi patak kísérte végig útját, aminek sodrása néhol igen erőteljes volt. A Gyilkos-tó Erdély egyik legismertebb tájképe, igazi természeti ritkaság. Páratlan látvány a rozsdás vörös víztükréből meredező fatörzsek csonkjaival. A szabadidőben nemcsak látnivalókban gyönyörködtünk, hanem a kirakodóvásárban is.

Az ötödik napon izgatottan keltünk, mert tudtuk, hogy eddig még át nem élt élmények várnak ránk.

Reggeli után elindultunk Kostelek felé. Csíkszépvíz felett a „motorsirülőnél” már vártak ránk a kosteleki vendéglátóink. Ők vadregényes vidéken, lélegzetelállítóan szép tájakon zötyögve, XXI. századi szekerekkel vittek minket Kostelekre.

Kostelegen a „Felszállott a páva” versenyen közismertté vált ifjú tanító, a Szellő néptáncgyűttes vezetője, Vaszi Levente várt minket, aki magyartanárként dolgozik szülőfalujában, a Moldvai Csángómagyar Oktatási Program keretében. Tizenhárom évet „csángált” távol szülőfalujától, megjárta Csíkszeredát és Sepsiszentgyörgyöt, míg végül csak hazahúzta a szíve. Magát hagyományőrző tanár bácsinak nevezi, a falujának helyét pedig így írta körül: „ott van, ahol az ember azt hiszi, hogy eltévedt, csak még egy kicsit tovább”. Vaszi Levente arra tette fel az életét, hogy a következő generációk is megismerjék gyökereiket, hogy a mai csángó gyerekek az ének, a tánc és a magyar nyelv összetartó ereje révén továbbvigyék a több évszázad óta élő tradíciókat. Hivatásáról így vall: *„A Szellő Néptáncgyűttes tagjaként az a feladatom, hogy éltessem és továbbadjam azokat a kincseket, amiktől mi kosteleki csángók vagyunk: néptánc, népviselet, hagyományok, magyar nyelv, kultúra és hit”.*

Leventéék csángó fánkkal, pánkóval, és gyógyteával vártak bennünket. Áadtuk a magunkkal vitt ajándékokat, adományokat, majd meghallgattunk egy előadást a csángók

mindennapjairól, az oktatásról, és még arra is volt időnk, hogy közösen énekeljünk, táncoljunk.

A látogatás után az **Ezeréves határ** felé indultunk. **Gyimesbükk** mindössze 44 km-re van Csíkszeredától. Itt található meg a 30-as vasúti őrház, az Ezeréves határ legfontosabb szimbóluma, amely a román-magyar állam közti szerződés alapján létrejött, Csíkszereda-Gyimesbükk-Palánka-Kománfalva vasútvonal részeként épült 1896-1897 között. Ez volt a legkeletibb ilyen őrháza az egykori MÁV-nak, azaz a Magyar Királyi Államvasútnak.

Utána átsétáltunk az út másik oldalára, ahol megismertük A Hit Kapuját és a Megmaradásunk Oszlopait. Ezek az életre vezető kulcsszavak olvashatók a kapukon: Isten, Haza, Család, Anyanyelv, Alkotás, Jog, Kultúra, Hagyomány, Egység, Szabadság, Jövő. Az út során vezetett ÉlményM füzetbe mindannyian le is jegyezték ezeket a szavakat.

A hatodik napon reggel „csodára” ébredtünk. Közel 20 cm-es hóaplan hullt az éjszaka. Így a reggeli torna hógolyózás volt.

Bármennyire is fájt a szívünk, hazafelé vettük az irányt. Azért a buszon nem szomorkodtunk, hiszen tudtuk, hogy még rengeteg élmény vár ránk. A Tolvajos-tetőn át érkeztünk Udvarhelyre, a „**Székely Anyavárosba**”. Útközben átutaztunk **Szentegyházán**, **Máréfalván** megszámoltuk az út melletti székelykapukat, Szejkefürdőn beleszagoltunk a levegőbe. **Farkaslakán** fejet hajtottunk Tamási Áron sírjánál. A település legfontosabb látnivalója az író síremléke, amely az évtizedek alatt zarándokhellyé változott. A falu híres írójának temetése 1966-ban volt, a mai síremléket Szervátiusz Jenő és fia készítette el 1972-ben.

Természetesen **Korond** település sem maradhatott ki, így egy rövid időt ott is töltöttünk.

Amikor már minden hasznosnak tűnő ajándékot megvettünk, meg sem álltunk **Parajdig**. Mindannyian olvastuk, hogy milyen katasztrófa érte ezt a rendkívüli látnivalót. Örök emlék marad az itt töltött idő.

Fájó szívvel hagytuk el Székelyföldet. Marosvásárhely érintésével értünk el **Tordára**, ahol a szakadék és egy jó nagy túra várt ránk.

Az utolsó esti szállásunk **egy román falucskában** volt, ahol hatalmas vendégszeretettel és nagyon finom ételekkel fogadtak bennünket.

A hetedik napon elindultunk hazafelé. Előtte rövid városnézésen vettünk részt **Kolozsváron**, megnéztük, hogy megvan-e a kilenc zár és Virág János...

Csodálatos 7 napos kiránduláson vettünk részt Erdélyben. Iskolánk névadója, Jókai Mór így foglalta össze érzéseit:

„Én Erdélyt szívemben magammal viszem...”

Mi, a Budapest XIV. Kerületi Jókai Mór Általános Iskola 2024/25-ben hetedikesei szívünkbe zártuk a „Tündérkertet”. Köszönjük mindenkinek, aki ezt lehetővé tette!

Geiszler Krisztina projektvezető

Budapest, 2025. április 19.

